

Tynset kommune

Oppsummering revisjonen 2021

09. mai 2022

Oppsummering revisjonen 2021

Innledning

Vi har nå gjennomført vår revisjon for 2021, og ønsker i den anledning å gi enkelte innspill og kommentarer til administrasjonen og kontrollutvalget.

I tillegg til våre kommentarer som følger i vår rapport, er det løpende kommunisert forhold som vi vurderer er av mindre vesentlig art. Noen av disse fremkommer som kommentarer under oppsummering av utført arbeid uten at vi har sett det nødvendig å innhente tilbakemelding fra administrasjonen.

Der vi har avdekket forhold som vi mener er av betydning for kontrollutvalget har vi innhentet tilbakemelding fra administrasjonen.

Vi gjør oppmerksom på at hovedhensikten med vår revisjon er å gi oss muligheten til på en forsvarlig måte å uttale oss om regnskapet. Våre kontroller er utført på testbasis og må ikke oppfattes som tester for å avdekke feil eller uregelmessigheter som er uvesentlige for regnskapet. Det må også understrekes at svakheter i regnskapssystemet og den interne kontrollen kan medføre misligheter som våre normale tester ikke nødvendigvis vil avdekke.

Vi vil benytte anledningen til å takke for samarbeidet og den velvillighet vi har møtt fra ledelse og ansatte.

Område	Beskrivelse
Investeringer/Driftsmidler	<p>Kommunen benytter ikke anleggsmodulen i Visma, noe som medfører risiko for at feil og/eller mangler oppstår på grunn av manglende oversikt.</p> <p>Det har de siste årene vært flere bytter av sentrale personer i økonomiavdelingen som øker risikoen for at vurderinger gjort av foregående ikke blir fulgt opp, samt at man bruker unødvendig tid. Ved å implementere anleggsmodulen i Visma – eller tilsvarende systemer vil man få en vesentlig bedre oversikt over samtlige driftsmidler balanseført i kommunens regnskap.</p>
Avstemming av kretsløp	<p>Det er i årsoppgjøret 2021 avdekket avvik både ved avstemming av arbeidskapital og kapitalkonto, noe som indikerer at bokførte opplysninger ikke er ført med riktig art.</p> <p>Avvikene som er avdekket er tatt opp med økonomiavdelingen og er ansett uvesentlige for regnskapet som helhet da disse ikke påvirker driftsregnskapet.</p>
Tilskudd til attestering	<p>Vi har ved flere anledninger mottatt tilskudd til attestering en til to dager før fristen for rapportering går ut, uten at vi har blitt gjort oppmerksom på at de vil komme.</p> <p>Vi har i stor grad forsøkt å løse disse, men vi vil anmode om at det informeres ut til alle tjenesteområder om at tilskudd som skal attesteres blir oversendt i god tid. Vi har forstått at det er laget en oppstilling i økonomiavdelingen over hvilke tilskudd som ventes, men vår erfaring tilsier at denne ikke er fullstendig.</p> <p>For sen levering kan medføre tap av tilskudd.</p>

Økt usikkerhet og risiko??

- Økende inflasjon
- Økte renter
- Økt strømpris
- Usikkerhet i kapitalmarkedet
- Forventninger om økte lønninger og pensjonskostnader
- Økte krav og kostnader mht bærekraft
- Leveransedyktighet hos leverandører
- Usikkerhet innen bygg og anlegg
- Økte sosiale kostnader

Hvordan er risikoen
håndtert i kontrakter og
avtaler?

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

1

Inntekter

Regnskapsposter

- Inntekter
- Kundefordringer

Revisjonstilnærming

Inntekter

Vi har gjennomgått utvalgte rutiner, gjennomført analyser, og innhentet oppgaver for å få bekreftet skatt- og rammetilskudd m.v og vi har attestert på større tilskuddsordninger. Vi har ved denne gjennomgangen ikke avdekket feil.

Kundefordringer

Vår gjennomgang av kundefordringer har ikke avdekket at det foreligger risiko for tap på kundefordringer som vil være vesentlig for regnskapet for 2021.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

2

Innkjøp

Regnskapsposter

- Kjøp av varer og tjenester
- Leverandørgjeld
- Bank

Revisjonstilnærming

Kjøp av varer og tjenester

Vi har gjennomgått sentrale rutiner på innkjøpsområdet og foretatt analyser og stikkprøver av bilag. Vi har løpende gjennom 2021 attestert på momskompensasjon og ulike attestasjonsordninger. Vi har ikke avdekket svakheter av betydning.

Leverandørgjeld

Vi har gjennomgått kommunens rutine for oppfølging av leverandørgjeld og foretatt kontroll av periodiseringer.

Bank

Vi har innhentet og gjennomgått dokumentasjon på avstemming av bank og kontrollert mot årsoppgaver. Vi har også fulgt opp internkontroll / fullmakter tilknyttet utbetalinger hvor det forelå enefullmakter. Det er ikke avdekket misligheter eller indikasjoner på at dette forekommer. Enefullmakter er etter bankbytte løst.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

3

Lønn

Regnskapsposter

- Lønnskostnader
- Sykelønnsrefusjoner
- Annen godtgjørelse
- Reiseregninger
- Pensjonsmidler
- Pensjonsforpliktelse
- Pensjonskostnad
- Premieavvik

Revisjonstilnærming

Lønnskostnader

Vi har gjennomgått internkontrollen på lønnsområdet, foretatt analyser og sett på avstemminger av skattetrekk, arbeidsgiveravgift, sykerefusjon mv. Vi har ikke avdekket svakheter av betydning.

Pensjoner

Vi har gjennomgått bokføring av aktuarberegninger og sett på avstemming av innbetalt premie til pensjon mot innberettet innbetalt premie og opplyst innbetalt premie i aktuarberegningene. Vi har også sett på de parametere og forutsetninger som benyttes i aktuarberegningen.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

4

Driftsmidler

Regnskapsposter

- Bygninger/tomter
- Maskiner og utstyr
- Inventar
- Av- og nedskrivinger

Revisjonstilnærming

Driftsmidler

Vi har gjennomgått avstemming av anleggsoversikt mot regnskap og driftsmiddelnote til regnskapet. Det er ingen endringer i regnskapsprinsipper. Vi vil anbefale at administrasjonen ser på utforming av note vedrørende driftsmidler og ser på sammenheng mellom note og de ulike balanselinjene for driftsmidler.

Vi anmoder videre om at det implementeres et fullstendig driftsmiddelkartotek.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

5

Finansområdet

Regnskapsposter

- Finansielle investeringer og plasseringer
- Gjeld
- Finansinntekter
- Finanskostnader

Revisjonstilnærming

Finansielle aktiva og gjeld

Vi har gjennomgått administrasjonens avstemminger av lån mot eksterne oppgaver. Vi har også gjennomgått beregning av minimumsavdrag.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

6

Periodiseringsposter

Regnskapsposter

- Kundefordringer
- Andre kortsiktige fordringer
- Leverandørgjeld
- Annen kortsiktig gjeld

Revisjonstilnærming

Periodisering

Vi har gjennomgått med administrasjonen rutiner for periodisering og gjennomgått vesentlige balanseposter pr 31.12.2021. Vi har også vurdert risiko for feil i periodisering av utgifter ved gjennomgang av transaksjoner postert i regnskap for 2022. Avdekkede periodiseringsfeil er ikke funnet vesentlige for 2021.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

7

Avsetning for forpliktelser

Regnskapsposter

- Annen kortsiktig gjeld
- Avsetning for forpliktelser

Revisjonstilnærming

Avsetning for forpliktelser

Vi har gjennomgått vesentlige avsetningsposter og annen kortsiktig gjeld pr 31.12.2021 og forespurt administrasjonen om det er hendelser etter balansedagen eller usikre forpliktelser som kan påvirke regnskapet for 2021. Vi er ikke kjent med at det foreligger forpliktelser som ikke er hensyntatt i regnskapet for 2021.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

8

Ikke-rutine transaksjoner

Regnskapsposter

- Potensielt alle

Revisjonstilnærming

Ikke-rutine transaksjoner

Vi har ikke avdekket vesentlige ikke-rutine transaksjoner i 2021.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

9

Merverdiavgift

Regnskapsposter

- Merverdiavgift

Revisjonstilnærming

Merverdiavgift

Vi har løpende gjennom 2021 attestert på kommunens momskompensasjonsoppgave og foretatt nødvendige kontroller. Noen mindre feil er korrigert i dialog med administrasjonen. Vi har også gjennomgått kommunens avstemming av ordinær merverdiavgift pr 31.12.2021. Vi har ikke avdekket vesentlige feil.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

10

Investeringsregnskap

Regnskapsposter

- Postene i investeringsregnskapet

Revisjonstilnærming

Inntekter og utgifter

Vi har gjennomgått kommunens avslutning av investeringsregnskapet og vurdert skillet mellom drift og investering. Vi har ingen indikasjoner på vesentlige feil.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

11

Selvkost

Regnskapsposter

- Selvkostfond
- Selvkostnote

Revisjonstilnærming

Inntekter og utgifter

Vi har gjennomgått kommunens selvkostnote mot regnskapet og vurdert størrelse på selvkostfond. Vi registrerer at det innenfor slamtømming er relativt stort fond i forhold til årlige inntekter og utgifter på området. I tillegg synes deler av selvkostfond vann å måtte utlignes i løpet av 2022. Vi har for øvrig ikke avdekket feil av betydning.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

8

Misligheter

Regnskapsposter

- Potensielt alle

Revisjonstilnærming

Misligheter

Vi har ikke avdekket misligheter eller hatt indikasjoner på dette i 2021.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

12

Budsjett

Regnskapsposter

- Budsjettall i årsregnskapet

Revisjonstilnærming

Korrekte budsjettall i årsregnskapet

Vi har på stikkprøvebasis kontrollert at tall for opprinnelig og regulert budsjett samsvarer med vedtak. Vi har ved gjennomgangen ikke avdekket feil. Vi vil anbefale at administrasjonen løpende avstemmer budsjettendringer mot vedtak og endringer foretatt etter fullmakt. Dette vil bidra til å kvalitetssikre at budsjettbeløp som presenteres gjennom året og i forbindelse med årsregnskapet er riktig. Løpende avstemming vil også kunne avdekke behov for å få på plass budsjettvedtak før 31.12.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

13

Disponeringer / egenkapital

Regnskapsposter

- Disponeringer i årsregnskapet
- Noteinformasjon kapitalkonto og disposisjonsfond

Revisjonstilnærming

Disponeringer / egenkapital

Vi har gjennomgått administrasjonens dokumentasjon til årsregnskapet og kontrollert noter mot underliggende dokumentasjon. Vi har sett spesielt på avstemming av kretsløp, kapitalkonto, arbeidskapital og fond. Avdekkede avvik er tatt med administrasjonen, men ikke funnet vesentlige.

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

14

Årsregnskap og årsberetning

Regnskapsposter

- Årsregnskap med noter
- Årsberetning

Revisjonstilnærming

Årsregnskap og årsberetning

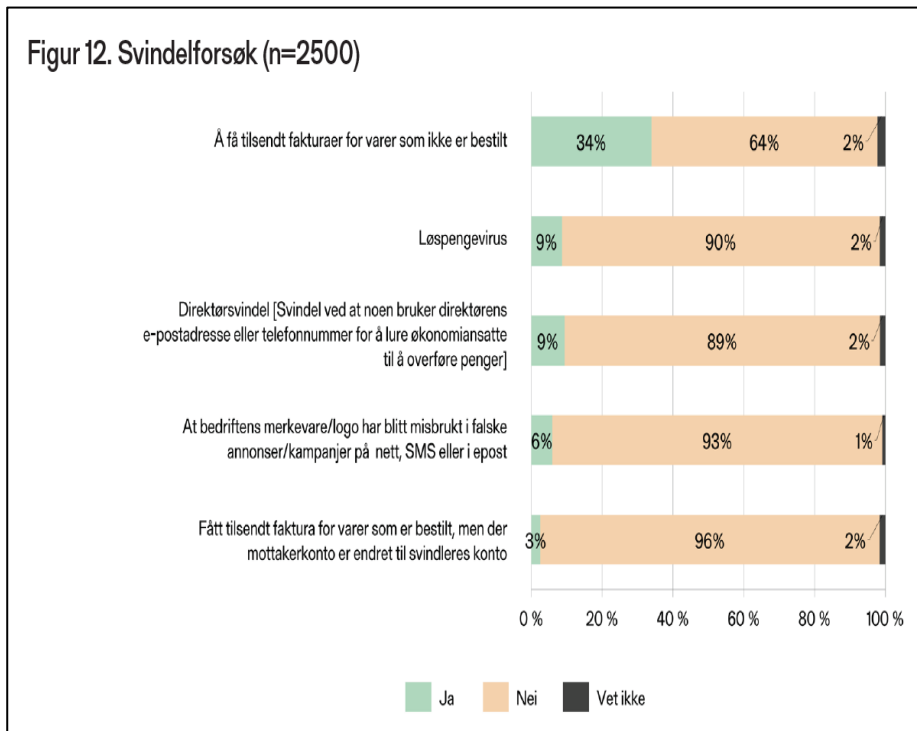
Vi har gjennomgått årsregnskapet og kontrollert noter mot underliggende dokumentasjon og vår revisjon. Vi har sett at det er samsvar mellom årsberetning og årsregnskap og gjennomgått sjekklister for årsregnskap, noter og årsberetning for å påse at krav til opplysninger er oppfylt. Krav om notehenvvisninger i drifts- og investeringsregnskap og balanse mangler.

Cyber - De kriminelle skifter metoder - krever tiltak

- Bare 1 av fire gjør risikovurderinger på Cyberområdet, men antallet er økende.
- Av de som har gjort risikovurdering, så iverksetter halvparten tiltak.
- 20% leser nasjonale trusselvurderinger.
- Tiltakene inkluderer kontroll av samarbeidspartnere, og tiltak ved ansettelse.
- Selskapenes risiko er størst imot bygg og anlegg,
- Risikoen for å bli utkonkurrert av kriminelle er størst i transport, bygg og anlegge og servering/overnatting.
- En av ti kjenner til korrupsjon.
- 8% avdekker utro tjenere, kun en av 4 anmelder dem.

Har dere som styre og ledelse gjort den jobben som kreves for å håndtere Cyber på en forsvarlig måte? Hvem har ansvar for å forsikre seg at krisehåndteringen faktisk fungerer? Er kriseplanen testet? Hvem betaler for kostnadene i forbindelse med hendelser? Dekker vi minst de mest vanlige angrepsmåtene? Ta en prat om revisor, hvis det er forhold her som bør utdypes nærmere.

Kilde: Næringslivets sikkerhetsråd – 84% av deltakerne har under 20 ansatte
 Link til rapporten: <https://www.nsr-org.no/uploads/documents/Publikasjoner/Krisino-2021.pdf>

SVINDEL

Flisa-bedrift svindlet for 545.000 kroner: - Jeg trodde jeg betalte en lokal rørlegger. Men pengene havnet i Afrika

VÆR PÅ VAKT: - Jeg oppfordrer alle til å være på vakt mot svindel, sier Bård Holmen i B.Holmen Eiendom AS etter han hans firma er blitt svindlet for 545.000 kroner. Anette Strand Sletmoen i Solør næringshage jobber nå med et kurs i digital nettsikkerhet. Foto: Sverre Viggen

Norske ofre for digitale utpressere

Selskap	Tidspunkt
Hydro	mars 2019
Addtech	november 2019
Vard Group	juni 2020
P7 Kristen Riksradio	juli 2020
Sopra Steria	oktober 2020
Synsam	oktober 2020
Hurtigruten	desember 2020
Østre Toten kommune	januar 2021
Akva Group	januar 2021
Tietoevry	februar 2021
Nordlo Group AB	april 2021
Habi	april 2021
Volue	mai 2021
Sullestad	mai 2021
Mellomstor bedrift AS	mai 2021
Liten bedrift AS	mai 2021
Axiell Norge AS	juni 2021
Techotel Norge AS	juni 2021
Inocean	juli 2021
GK	juli 2021
Radio Nordkapp	september 2021
Norsvin	november 2021
Glamox	november 2021
Nortura	desember 2021
Amedia	desember 2021
Nordic Choice	desember 2021
CompuGroupMedical	desember 2021
Eikås Sagbruk	desember 2021
Leirvik	desember 2021

Virksomhetsstyring - hva kjennetegner de som lykkes?

- CoSo - tilpasset egen virksomhet - 17 prinsipper alle bør følge

Kontrollmiljø

1. Forpliktelse til etiske verdier og integritet
2. Utøvelse det helhetlige oppfølgingsansvaret
3. Etablere strukturer, fullmakter og ansvar
4. Forpliktelse til kompetanse
5. Vektlegger pålitelighet og etterprøvnbarhet

Risikovurdering

6. Spesifikke, relevante mål for virksomheten
7. Identifiserer og analyserer risiko
8. Identifiserer og vurderer mislighetsrisiko
9. Forpliktelse til kompetanse

Kontrollaktiviteter

10. Definer områder for kontroll og design aktiviteter, med basis i risikovurderingen
11. Definer områder for kontroll og design i it-systemer
12. Implementer gjennom policyer og prosedyrer

Informasjon og kommunikasjon

13. Sikrer tilgjengelig relevant informasjon
14. Intern kommunikasjon
15. Ekstern kommunikasjon

Monitorering og oppfølging

16. Gjennomfør løpende eller gjennom spesifikke gjennomganger av at internkontrollen fungerer
17. Evaluer og kommuniser avdekkede kontrollsvakheter til relevant nivå

Ledelsens kontrollspørsmål:

1. Hva er strukturen/rammeverket i vår styring og kontroll?
2. Er den risikodrevet og er den risikovurderingen dokumentert?
3. Er sentrale ansvarsforhold definert og støttet av fullmaktsmatriser?
4. Er sentrale deler i internkontrollen etterprøvnbar?
5. Har vi drøftet selskapets styring og kontroll med revisor?

Tilbakemelding - vår mulighet til forbedring

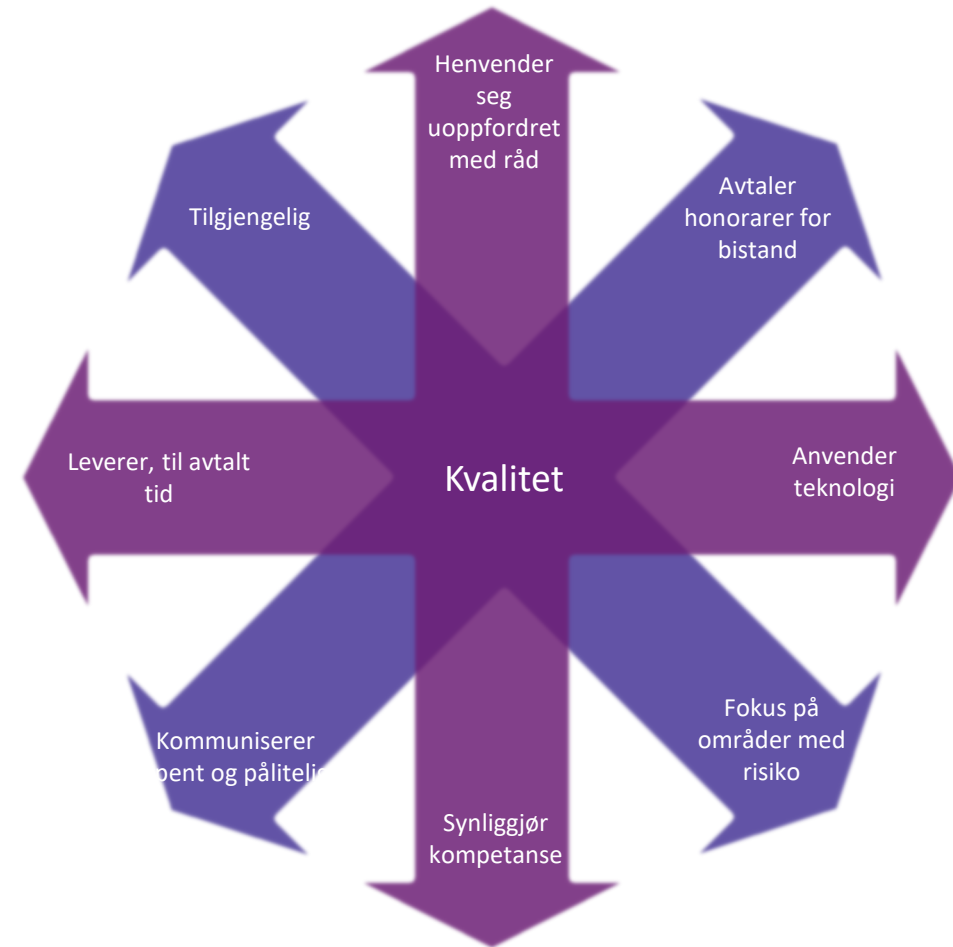

Vi ønsker å forstå virksomhetens forventninger til oss og om vi leverer iht dette.

Generelt så forteller våre kunder at de ønsker at:

- Vi har tid, kontakter dem jevnlig og forstår deres virksomhet og utfordringer
- Vi kommer uoppfordret med råd og vet hva KPMG kan bidra med av løsninger
- Vi stiller med et kvalifisert team (se figuren til høyre)
- Snakker med dem om aktuelle og relevante tema, som
 - Effektivisering
 - Optimalisering av organisering, forbedring av styring og kontroll
 - Digitalisering, teknologi og sikkerhet
 - Strategi og forretningsutvikling
 - Kjøp og salg av virksomheter og generasjonsskifte
 - Endringer i lover og regler
 - Bærekraft

I hvilken grad synes dere at vi lykkes med å innfri virksomhetens forventninger?

Obligatorisk kommunikasjon

Ledelsen og styrets ansvar	<p>Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.</p> <p>Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.</p> <p>Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.</p> <p>Styret og ledelsen skal gi revisor adgang til å foreta de undersøkelser revisor finner nødvendig, og gi revisor adgang til de opplysninger revisor krever for utførelsen av revisjonen.</p>
Revisors oppgaver og plikter	<p>Revisor er ansvarlig for å utforme og gi uttrykk for en mening om regnskapet som er utarbeidet av ledelsen, under tilsyn av dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll. Revisjonen av regnskapet fritar ikke ledelsen eller dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, for deres ansvar.</p>
Revisors oppgaver og plikter - Misligheter	<p>Identifisere og vurdere risikoene for vesentlig feilinformasjon i regnskapet som skyldes misligheter. Innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende de anslåtte risikoene for vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter. Videre gjennom utforming og iverksettelse av egnede handlinger, håndtere misligheter eller mulige misligheter identifisert gjennom revisjonen på en hensiktsmessig måte.</p>
Revisors oppgaver og plikter – Øvrig informasjon	<p>Lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet basert på kunnskap revisor har opparbeidet seg under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom revisor konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er revisor pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.</p>

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2022 KPMG AS and KPMG Law Advokatfirma AS, Norwegian limited liability companies and member firms of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.